

τροποποιημένο κανονισμό, η Επιτροπή των Περιφερειών θα επικροτούσε τη δυνατότητα να συμπεριληφθούν αυτές οι δραστηριότητες στις δαπάνες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής.

4.11. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητεί από την Επιτροπή να διασφαλίσει τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε όλες τις φάσεις του Ταμείου, από τον καθορισμό των προτεραιοτήτων μέχρι την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.

4.12. Τέλος, δεδομένων των διαδικασιών που περιγράφονται στον κανονισμό τροποποίησης του αρχικού κανονισμού

και των παραρτημάτων του, η Επιτροπή των Περιφερειών θα ήθελε να λάβει από την Επιτροπή τη διαβεβαίωση ότι οι τροποποιήσεις των παραρτημάτων δεν θα υπονομεύσουν τη φιλοσοφία του Ταμείου Συνοχής, εισάγοντας αλλαγές που δεν αποτελούν αντικείμενο ομόφωνης ψήφου του Συμβουλίου.

4.13. Η Επιτροπή των Περιφερειών καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει την υποβληθείσα πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής και την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του παραρτήματος II αυτού του κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών.

Βρυξέλλες, 19 Νοεμβρίου 1998.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Manfred DAMMEYER

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα Κράτη Μέλη σχετικά με την περιφερειακή πολιτική και την πολιτική ανταγωνισμού: για την ενίσχυση της συγκέντρωσης και της συνεκτικότητας τους»

(1999/C 51/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα Κράτη Μέλη σχετικά με την περιφερειακή πολιτική και την πολιτική ανταγωνισμού: για την ενίσχυση της συγκέντρωσης και της συνεκτικότητας τους⁽¹⁾.

έχοντας υπόψη την απόφαση του προεδρείου της στις 15 Ιουλίου 1998, να καταρτιστεί, σύμφωνα με το άρθρο 198 Γ, τέταρτη παράγραφος, της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, σχετική γνωμοδότηση, και να ανατεθεί στην επιτροπή 1 «Περιφερειακή πολιτική, Διαρθρωτικά Ταμεία, Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή, Διασυνοριακή και διαπεριφερειακή συνεργασία» η προετοιμασία των σχετικών εργασιών·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 236/98 rev.) που υιοθέτησε η επιτροπή 1 στις 30 Σεπτεμβρίου 1998 βάσει της εισηγητικής έκθεσης των κ. Henry και Muñoa·

υιοθέτησε κατά την 26η σύνοδο ολομέλειας της 18ης και 19ης Νοεμβρίου 1998 (συνεδρίασης της 19ης Νοεμβρίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

ΜΕΡΟΣ Α: ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ

1. Προβλήματα και λύσεις

1.1. Σημερινή κατάσταση

1.1.1. Σύμφωνα με στοιχεία της Επιτροπής, κατά την περίοδο 1994-1999 το 50,6 % του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης ζούσε σε περιοχές που είναι επιλέξιμες για κοινοτική

διαρθρωτική ενίσχυση, ενώ το 46,7 % ζούσε σε περιφέρειες που καλύπτονταν από τα περιφερειακά κίνητρα βάσει του άρθρου 92(3) (α) και (β). Σύμφωνα με στοιχεία της Επιτροπής, φαίνεται ότι το 6,6 % του πληθυσμού της κοινότητας ζούσε σε περιοχές επιλέξιμες στα πλαίσια των Διαρθρωτικών Ταμείων όπου η πολιτική ανταγωνισμού δεν επέτρεπε τη χορήγηση περιφερειακών ενισχύσεων, ενώ το 2,7 % του πληθυσμού της Κοινότητας, ζούσε σε περιοχές που καλύπτονταν από ένα εθνικό σύστημα περιφερειακών ενισχύσεων, αλλά δεν ήταν επιλέξιμες στα πλαίσια των Διαρθρωτικών Ταμείων.

⁽¹⁾ ΕΕ C 90 της 26.3.1998.

1.1.2. Στόχος της πρότασης της Επιτροπής είναι να χορηγούνται οι κοινοτικοί πόροι μόνο σε περιοχές που καλύπτονται από εθνικά προγράμματα ενισχύσεων. Το 6,6 % του πληθυσμού που ζει αυτή τη στιγμή σε περιοχές οι οποίες είναι επιλέξιμες βάσει των Διαρθρωτικών Ταμείων αλλά δεν λαμβάνουν κρατική υποστήριξη, θα εξαιρεθεί από τα προγράμματα ενισχύσεων. Σχετικά, η Επιτροπή προτίθεται να επιτρέψει μόνο ένα περιθώριο της τάξεως του 2 % του πληθυσμού. Στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες, το ποσοστό αντιστοιχίας των ενισχυόμενων περιοχών διαφέρει έντονα (π.χ. Φινλανδία, 12,6 %· Κάτω Χώρες, 10,4 %· Γαλλία, 9,6 %· Ηνωμένο Βασίλειο, 9 %· Ισπανία, 8,9 %· Σουηδία, 8,7 %· Ιταλία, 7,5 %).

1.1.3. Η ΕΤΠ αναγνωρίζει την ανάγκη να αναλυθεί εμπειριστικά η κατάσταση, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της περιφερειακής πολιτικής και της πολιτικής ανταγωνισμού με όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικό τρόπο κατά τα προσεχή χρόνια.

1.2. Στόχοι της πρότασης της Επιτροπής: συγκέντρωση και συνεκτικότητα

1.2.1. Όσον αφορά τη συγκέντρωση, η ΕΤΠ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι, παρά την πρόοδο που σημειώθηκε από τότε που η Κοινότητα άρχισε να εφαρμόζει μία περιφερειακή πολιτική, εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές διαρθρωτικές ανισότητες εντός της Ένωσης. Συνεπώς, η ΕΤΠ συμφωνεί επίσης ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 130α της Συνθήκης ΕΚ για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην ΕΕ, πρέπει να αυξηθεί η συγκέντρωση των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων ώστε να δημιουργηθεί μία κρίσιμη μάζα και να είναι ουσιαστική η επίδραση των ενισχύσεων, πράγμα που, μεταξύ άλλων, προϋποθέτει τον προσδιορισμό των περιφερειών της Ένωσης που πλήττονται περισσότερο.

1.2.2. Όσον αφορά τον ανταγωνισμό, η συγκέντρωση θα συμβάλει στον περιορισμό της γεωγραφικής εμβέλειας των στρεβλώσεων που προκαλούνται από τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα.

1.2.3. Όσον αφορά τη συνεκτικότητα, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές έχουν επίγνωση του γεγονότος ότι η σημερινή διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι ακατάλληλη. Διάφοροι παράγοντες συμμετέχουν στην περιφερειακή πολιτική, με διάφορες κοινές θεσμικές δραστηριότητες και με διαφορετικούς στόχους και χρονοδιαγράμματα, πράγμα που καθιστά δύσκολο τον συντονισμό των δύο πολιτικών.

1.2.4. Επιπλέον, έχοντας υπόψη ότι η συγχρηματοδότηση των Διαρθρωτικών Ταμείων συμπληρώνει τα κεφάλαια που διαθέτουν τα κράτη μέλη και οι περιφερειακές και τοπικές αρχές για τις δικές τους πολιτικές ανάπτυξης, θα ήταν λογικό να έχουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία, ιδίως το ΕΤΠΑ, τη δυνατότητα να παρεμβαίνουν σε όλους τους τομείς στους οποίους χορηγείται βοήθεια από τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

1.2.5. Το πρόβλημα προκύπτει στις περιφέρειες που τυγχάνουν ενίσχυσης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, αλλά δεν λαμβάνουν κρατική περιφερειακή ενίσχυση. Στις περιοχές αυτές είναι

δυνατή η συγχρηματοδότηση προγραμμάτων για την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και προγραμμάτων στους τομείς του περιβάλλοντος ή της έρευνας, σε ποσοστά χαμηλότερα από εκείνα που επιτρέπονται στις περιοχές οι οποίες είναι επιλέξιμες βάσει του άρθρου 92(3) (α) και (γ).

1.2.6. Στις περιφέρειες αυτές, τα Διαρθρωτικά Ταμεία δεν μπορούν να προσελκύσουν επενδύσεις από μεγάλες εταιρίες, αν και αυτό θα ήταν ιδιαίτερα επιθυμητό για λόγους περιφερειακής ανάπτυξης, αφού με τον τρόπο αυτό προάγεται η ανάπτυξη και εξασφαλίζεται η πρόσβαση στις διεθνείς αγορές.

1.2.7. Η ΕΤΠ κρίνει ότι οι λόγοι που υπαγορεύουν την επιδίωξη συνεκτικότητας οφείλονται στα προβλήματα που προκύπτουν από την μετεγκατάσταση επιχειρήσεων και τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που μπορούν να προκύψουν σε ορισμένες περιπτώσεις από τη χορήγηση ενισχύσεων στους τομείς του περιβάλλοντος και της έρευνας.

1.2.8. Η ΕΤΠ κρίνει ότι προκύπτουν σοβαρές δυσλειτουργίες όταν οι τομείς που αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα σε ένα κράτος μέλος, όπως ο τομέας της αλιείας, υφίστανται διαφορετική μεταχείριση όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις, οθώντας με τον τρόπο αυτό τις επιχειρήσεις να μετεγκατασταθούν σε τομείς όπου το επίπεδο ενίσχυσης είναι υψηλότερο.

ΜΕΡΟΣ Β: ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

2. Πολιτική ανταγωνισμού: κρατικές ενισχύσεις

2.1. Η ΕΤΠ κρίνει ότι η διατήρηση ανταγωνιστικών αγορών στην Ευρώπη, εκτός του ότι αποτελεί σημαντικό στόχο, συμφωνεί επίσης με τη βασική οικονομική ιδεολογία, με το πρόγραμμα για την εσωτερική αγορά, που είναι τώρα πλήρες και με το ενιαίο νόμισμα.

2.2. Ταυτόχρονα, η ΕΤΠ πιστεύει ότι η πολιτική ανταγωνισμού είναι μία από τις βάσεις της ευρωπαϊκής βιομηχανικής πολιτικής.

2.3. Συνεπώς, η ΕΤΠ αποδέχεται το διττό σκοπό της πολιτικής του ανταγωνισμού: τη διατήρηση των κανόνων που συμβιβάζονται με το οικονομικό σύστημα το οποίο έχει επιλέξει η ΕΕ και την πρόβλεψη ενός ελάχιστου επιπέδου παρεμβάσεων, όταν αυτό είναι αναγκαίο, ιδίως σε περιόδους κρίσεων, όπως αυτές που σημειώθηκαν στην οικονομία της Κοινότητας.

2.4. Εκτός από τη διατήρηση των κανόνων αυτών, η ΕΤΠ πιστεύει ότι μία άλλη λειτουργία της πολιτικής του ανταγωνισμού είναι η θέσπιση ενός πλαισίου για τις δραστηριότητες των οικονομικών παραγόντων και η παροχή κινήτρων στους φορείς λήψης αποφάσεων και χάραξης στρατηγικών, δηλαδή με άλλα λόγια θα πρέπει να ασχολείται περισσότερο με την «κατανομή» παρά με τη «διανομή».

2.5. Οι κρατικές ενισχύσεις είναι δικαιολογημένες επειδή συμβάλλουν στην επίτευξη μιας ισορροπημένης και βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς επίσης και στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας, είτε επειδή οι στόχοι

αυτοί δεν μπορούν να επιτευχθούν μέσω των δυνάμεων της ελεύθερης αγοράς, είτε επειδή το κόστος θα ήταν διαφορετικά πολύ μεγάλο, είτε επειδή ο ανταγωνισμός θα εντεινόταν σε σημείο που να απειλεί να καταστεί αυτοκαταστροφικός.

2.6. Το άρθρο 92 της Συνθήκης επιτρέπει τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων για την αντιμετώπιση σοβαρών περιφερειακών ανισοτήτων, για τη διευκόλυνση ή την επιτάχυνση των απαιτούμενων τομεακών προσαρμογών ή για την αντιμετώπιση της απόσυρσης από ορισμένες δραστηριότητες προκειμένου να εξουδετερωθούν, τουλάχιστον προσωρινά, ορισμένες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που προκαλούνται από εξωτερικές δράσεις.

2.7. Η ΕΤΠ κρίνει ότι οι κρατικές ενισχύσεις καθιστούν δυνατή την ισοτιμία των ευκαιριών που χρειάζεται η ενιαία αγορά για να επιτελεί τη λειτουργία κατανομής των πόρων. Όταν εξασφαλιστεί η ισοτιμία των ευκαιριών, οι δυνάμεις της αγοράς θα αρχίσουν να λειτουργούν και μόνο τότε θα μπορεί κανείς να κρίνει την κατάσταση βάσει των αποτελεσμάτων. Σ' αυτό ακριβώς το πλαίσιο αξιολόγησης και ανάλυσης λειτουργεί η διαρθρωτική πολιτική.

3. Περιφερειακή πολιτική

3.1. Στόχος της περιφερειακής πολιτικής είναι να συμβάλει στην εξάλειψη των εισοδηματικών ανισοτήτων που υπερβαίνουν το μέσο όρο εντός της Κοινότητας. Τα περιφερειακά προβλήματα συνελκύονται την ύπαρξη συνεχών και μεγάλων ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών που διαθέτουν το ίδιο οικονομικό σύστημα από άποψη παραμέτρων όπως το κατά κεφαλήν εισόδημα, το επίπεδο απασχόλησης και η παραγωγικότητα.

3.2. Η ΕΤΠ έχει επίγνωση του γεγονότος ότι η Ευρώπη έχει κέντρο και περιφέρεια, ένα συνδυασμό πολιτικής αποκέντρωσης και μεγάλης ποικιλομορφίας, καθώς επίσης και σοβαρές ανισότητες μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών. Αυτό σημαίνει ότι οι οικονομικοί παράγοντες του ιδιωτικού τομέα ανταγωνίζονται στην εσωτερική ευρωπαϊκή αγορά με πολύ διαφορετικά μειονεκτήματα.

3.3. Η ΕΤΠ αναγνωρίζει ότι το ευρωπαϊκό σύστημα που αρχίζει να διαμορφώνεται τώρα, ιδίως με το ενιαίο νόμισμα, θα χαρακτηρίζεται από μεγάλη κινητικότητα των αγαθών, των υπηρεσιών και ορισμένων συντελεστών παραγωγής, (ιδίως του κεφαλαίου), καθώς επίσης και από υψηλό βαθμό αποκέντρωσης της πολιτικής εξουσίας· ωστόσο, αυτό δεν θα εμποδίσει τη μεταβίβαση πολλών οικονομικών εξουσιών από κρατικό σε διακρατικό επίπεδο, πράγμα που έχει ενισχυθεί με την υιοθέτηση κοινών κανόνων δράσης. (Φαίνεται όμως ότι η κινητικότητα της εργασίας δεν θα είναι πλήρης).

3.4. Από την άλλη πλευρά, είναι αναντίρροπο το γεγονός ότι η οικονομική ολοκλήρωση είχε σημαντική επίδραση στο ρόλο του κρατικού τομέα, εφόσον αυξήθηκε η σημασία του τελευταίου ως μηχανισμού διάθεσης πόρων. Για το λόγο αυτό, η ΟΚΕ κρίνει ότι υπάρχει κίνδυνος να καταστεί το ευρωπαϊκό μοντέλο πιο δυναμικό αλλά και πιο άνισο.

3.5. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι ο βασικός στόχος των διαρθρωτικών μέτρων της ΕΕ θα πρέπει να είναι η εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης ενίσχυσης στις περιφέρειες που αντιμετωπίζουν τα σοβαρότερα διαρθρωτικά προβλήματα. Για τις λιγότερο ευνοημένες περιφέρειες, είτε από άποψη ΑΕγχΠ είτε από άποψη απασχόλησης, η κάλυψη των ελλείψεων είναι συχνά μία βραδεία διαδικασία που απαιτεί μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις.

3.6. Η ΕΤΠ θεωρεί αναγκαίο να συνεργαστούν τα κράτη μέλη, η Ένωση και οι δημόσιοι οργανισμοί σε περιφερειακό επίπεδο για την καταπολέμηση των ανισοτήτων, σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης. Μόνο με τον τρόπο αυτό θα είναι δυνατό να διευκολυνθεί η προσαρμογή στη νέα κατάσταση, συμπεριλαμβανόμενου και του ενιαίου νομίσματος, και να αξιοποιηθούν οι νέες ευκαιρίες προς όφελος όλων των περιφερειών και των πολιτών.

4. Τελικές παρατηρήσεις με βάση τη συγκριτική ανάλυση

4.1. Η ΕΤΠ παρατηρεί ότι ούτε η φιλοσοφία ούτε οι αρχές της πολιτικής ανταγωνισμού συμπίπτουν με εκείνες της περιφερειακής πολιτικής. Συνεπώς, δεν θα είναι πάντα δυνατόν να αναμένεται η πλήρης και απόλυτη συνεκτικότητα μεταξύ των μηχανισμών παρεμβάσεων των δύο πολιτικών.

4.2. Κατά την επιδίωξη της συνοχής μεταξύ των δύο πολιτικών, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το είδος των παραγόντων που συμμετέχουν στις δύο διαδικασίες και των κρατικών και ιδιωτικών παραγόντων που συμμετέχουν στη διαχείριση των πολιτικών αυτών.

4.3. Κατά τη χάραξη της περιφερειακής πολιτικής θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι το μέρος της πολιτικής ανταγωνισμού που αφορά τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων έχει άμεση επίδραση στα δραστήρια μέσα βιομηχανικής πολιτικής που διαθέτουν οι εθνικές και περιφερειακές κυβερνήσεις. Από την άλλη πλευρά, η περιφερειακή ισορροπία της οικονομικής ανάπτυξης και η οικονομική και κοινωνική συνοχή αποτελούν βασικά συστατικά του ευρωπαϊκού οικονομικού προτύπου. Συνεπώς, χρειάζεται να υπάρχει ισορροπία μεταξύ της πολιτικής ανταγωνισμού και της περιφερειακής πολιτικής.

5. Συμπεράσματα

5.1. Η ΕΤΠ υποστηρίζει την πρόταση να μειωθεί το ποσοστό του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι επιλέξιμο για διαρθρωτική ενίσχυση στα πλαίσια των μελλοντικών στόχων 1 και 2 από 51% που είναι σήμερα σε ένα συνολικό ποσοστό που να είναι μικρότερο από το ποσοστό κάλυψης του πληθυσμού των περιφερειών που είναι επιλέξιμες στα πλαίσια του άρθρου 92(3)(α) και (γ). Με τον τρόπο αυτό θα είναι δυνατό να ενισχυθεί η συνεκτικότητα μεταξύ των μέτρων της κοινοτικής περιφερειακής πολιτικής και των μέτρων της περιφερειακής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο, και να εξαλειφθούν τα προβλήματα δαπανών που αντιμετωπίζονται σήμερα από τις περιοχές που τυγχάνουν ενίσχυσης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία αλλά δεν λαμβάνουν εθνική περιφερειακή ενίσχυση.

5.2. Η ΕΤΠ επιθυμεί να μην προκύψει μία κατάσταση όπου η κάλυψη του πληθυσμού για κρατικές ενισχύσεις συνεπάγεται αυτόματα επιλεξιμότητα για τη λήψη διαρθρωτικών κεφαλαίων και κάλυψη του πληθυσμού. Αυτό θα αποτελεί σαφή παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας και θα υπονομεύσει τη δυνατότητα του Συμβουλίου των Υπουργών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να διαμορφώσουν μία γενική εικόνα για τη μεταρρύθμιση των Διαρθρωτικών Ταμείων και των επιλέξιμων περιοχών. Όπως υπέδειξε η ΕΤΠ στην έκθεση Behrendt/Fraga, τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνήσουν για τη συμμετοχή των ΟΤΑ στον καθορισμό των περιοχών που είναι επιλέξιμες για διαρθρωτικές ενισχύσεις.

5.3. Πρέπει να υποστηριχθεί η προσπάθεια για μία όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της πολιτικής του ανταγωνισμού και της διαρθρωτικής πολιτικής. Ωστόσο, δεδομένων των διαφορών όσον αφορά τους στόχους, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί απολύτως η επιδιωκόμενη συνοχή. Οι υφιστάμενες περιφερειακές διαφορές στο εσωτερικό της ΕΕ και στο εσωτερικό των κρατών μελών απαιτούν την απαραίτητη ευκαμψία.

5.4. Η ΕΤΠ επικροτεί επίσης την πρόταση να μειωθεί το ανώτατο όριο κάλυψης του συνολικού πληθυσμού της Κοινότητας στις περιφέρειες της Ένωσης κατά την περίοδο 2000-2006, επειδή αυτό συμβιβάζεται με τις προσπάθειες για την επίτευξη συγκέντρωσης.

5.5. Η μείωση του ανώτατου ορίου θα σημαίνει ότι ορισμένες περιοχές θα απολέσουν την επιλεξιμότητα τους για περιφερειακή ενίσχυση όταν οι μεταρρυθμίσεις θα αρχίσουν να εφαρμόζονται. Η ΕΤΠ ζητεί μία επιλεκτική και αυστηρή προσέγγιση ώστε να εξασφαλιστεί η επίτευξη του στόχου της συγκέντρωσης των ενισχύσεων στις περιφέρειες όπου αυτές είναι πιο αναγκαίες, με την αποφυγή οποιασδήποτε αναλογικής μείωσης που δεν θα πληροί ούτε ποιοτικά ούτε ποσοτικά κριτήρια. Η ΕΤΠ επιθυμεί οι περιοχές που είναι επιλέξιμες για περιφερειακή ενίσχυση και θα προταθούν από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή να ορισθούν με βάση μία διαφανή διαδικασία η αντικειμενικότητα της οποίας θα είναι εξασφαλισμένη.

5.6. Η ΕΤΠ τάσσεται υπέρ μιας μεγαλύτερης συγκέντρωσης των ενισχύσεων και υπέρ της επίτευξης ταχύτερης προόδου για την αύξηση της συνεκτικότητας μεταξύ της διαρθρωτικής πολιτικής και της πολιτικής του ανταγωνισμού.

5.7. Ωστόσο, η ΕΤΠ τονίζει ότι η συνεκτικότητα αυτή θα πρέπει να είναι συμβατή με τη διατήρηση ορισμένης ευελιξίας, ιδίως επειδή οι δύο πολιτικές δεν συμπίπτουν απόλυτα.

5.8. Η ΕΤΠ φρονεί ότι, καθώς σήμερα το 6,6 % του κοινοτικού πληθυσμού διαμένει σε περιοχές που δικαιούνται ενίσχυσης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία αλλά δεν δικαιούνται κρατικών ενισχύσεων, το περιθώριο του 2 % που προτείνει η Επιτροπή θα καταστήσει δυσχερή την εφαρμογή της προαναφερθείσας αρχής και ευελιξίας.

5.9. Η ΕΤΠ υποστηρίζει την ιδέα των δύο ομόκεντρων κύκλων που απεικονίζουν τη σχέση μεταξύ των περιφερειακών συστημάτων κατανομής των πόρων στα πλαίσια της περιφερειακής πολιτικής και της πολιτικής του ανταγωνισμού, επειδή αυτό θα εξασφαλίσει στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες ένα βαθμό ευελιξίας κατά την επιδίωξη των στόχων της περιφερειακής πολιτικής τους.

5.10. Η ΕΤΠ φρονεί ότι υπάρχουν εξ ορισμού διαφορές μεταξύ των δύο τρόπων προσδιορισμού των επιλέξιμων για ενίσχυση περιοχών, πράγμα που δυσχεραίνει την επίτευξη συνοχής μεταξύ των κρατικών και των κοινοτικών ενισχύσεων. Συνεπώς, η Επιτροπή θα πρέπει να παραδεχτεί το γεγονός ότι υφίστανται ορισμένες εξαιρέσεις.

5.11. Η ΕΤΠ αναγνωρίζει ότι η διατήρηση της ομοιογένειας στις ενισχυόμενες περιοχές, η διατήρηση της πολιτιστικής και περιφερειακής ταυτότητας, και η διατήρηση του δυναμισμού των περιοχών που δημιουργούν οι οικονομίες κλίμακας που είναι επαρκείς για την εξασφάλιση της προόδου και της ανάπτυξης της περιοχής, πιθανόν να χαρακτηρίζονται από διάφορα επίπεδα ευελιξίας ή δράσεων.

5.12. Η ΕΤΠ υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία οι περιοχές που καλύπτονται από το άρθρο 92 (3) (α) θα πρέπει να οριοθετηθούν βάσει του κριτηρίου του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ που είναι χαμηλότερο του 75 % του μέσου κοινοτικού όρου και προτείνει να χρησιμοποιηθεί το κριτήριο της αραοκατοίκησης στο οποίο λαμβάνεται υπόψη ο λιγιστός πληθυσμός, δηλαδή περιοχές του στόχου 1. Συμφωνεί επίσης με την πρόταση της Επιτροπής βάσει της οποίας, όσον αφορά το νέο στόχο 2, πρέπει να υπάρχει συνεκτικότητα με το άρθρο 92 (3) (γ).

5.13. Η ΕΤΠ προτείνει να διευκολυνθούν περισσότερο οι ενισχύσεις προς τις άκρως περιφερειακές περιοχές και τις σημεινές περιοχές του στόχου 6, σύμφωνα με το άρθρο 92 (3) (α) της Συνθήκης ΕΚ. Με τον τρόπο αυτό θα θεωρούνται επίσης και ως περιοχές που καλύπτονται από τις διατάξεις του άρθρου 92 (3) (α) ανεξάρτητα από το επίπεδο των εισοδημάτων τους, και θα διατηρηθεί έτσι ο στόχος του συντονισμού που προτείνει η Επιτροπή όσον αφορά τα κριτήρια οριοθέτησης των επιλέξιμων για περιφερειακή ενίσχυση περιοχών.

5.14. Η ΕΤΠ παραπέμπει στη γνωμοδότησή της για την πρόταση κανονισμού περί των γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία της 17ης Σεπτεμβρίου 1998⁽¹⁾, και αναφέρει ότι επικροτεί το γεγονός ότι οι δείκτες ανεργίας και το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν θα ληφθούν ιδιαίτερα υπόψη κατά τον προσδιορισμό των ανωτάτων ορίων για τις προς ενίσχυση περιφέρειες ανά κράτος μέλος που καλύπτονται από το άρθρο 92 (3) (γ). Ωστόσο, τονίζει ότι, εντός αυτών των εθνικών ανωτάτων ορίων, πρέπει να υπάρχει επαρκής ελαστικότητα ώστε να είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν και άλλοι δείκτες και να ληφθούν, επομένως, δεόντως υπόψη οι εθνικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές χρειάζεται να συμμετέχουν στην επιλογή των εν λόγω επιλέξιμων περιοχών.

(¹) CδR 167/98 fin — ΕΕ C 373 της 2.12.1998, σ. 1.

5.15. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει την πρόταση να υπάρχει δυνατότητα χορήγησης «μεταβατικής» κρατικής ενίσχυσης στις περιοχές που καλύπτονται τώρα από το άρθρο 92 (3) (α) και οι οποίες θα απωλέσουν τη δυνατότητα να είναι επιλέξιμες για κρατικές ενισχύσεις.

5.16. Η ΕΤΠ προτείνει επίσης, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, να ανατεθεί σημαντικότερος ρόλος στις περιφέρειες κατά τη χορήγηση των ενισχύσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων και των κρατικών περιφερειακών ενισχύσεων. Οι περιφέρειες μπορούν και πρέπει να συμμετάσχουν στη χάραξη, τη διαχείριση, την αξιολόγηση και την εποπτεία των μέτρων αυτών σε συνεργασία με τους ενεχόμενους παράγοντες.

5.17. Ωστόσο, η ΟΚΕ θεωρεί σημαντικό, προκειμένου να αποτραπούν οι υπερβολικές ανισότητες ή συγκριτικές αδικίες σε μία περιοχή το σύνολο σχεδόν της οποίας είναι επιλέξιμο για ενίσχυση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, να είναι οι τοπικές κυβερνήσεις σε θέση να καταστήσουν ολόκληρη την περιφέρεια

επιλέξιμη για ενίσχυση καθιστώντας δυνατή τη χάραξη και την εφαρμογή ολοκληρωμένων στρατηγικών περιφερειακής ανάπτυξης για το σύνολο της περιοχής.

5.18. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής βάσει της οποίας οι περιοχές που θα απωλέσουν το σημερινό καθεστώς τους μετά το έτος 2000, λόγω της συγκέντρωσης των ενισχύσεων, θα υπόκεινται στις διατάξεις κάθε πολιτικής, με την εγγύηση ότι οι περιοχές που θα συνεχίσουν να λαμβάνουν μεταβατική (σταδιακά μειούμενη) ενίσχυση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες ανταγωνισμού για τις κρατικές ενισχύσεις.

5.19. Υπό τον όρο ότι η διαδικασία θα διατηρήσει μία ορισμένη ευελιξία και συνεκτικότητα, η ΕΤΠ υποστηρίζει την επιθυμία της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία οι χαρακτηρισμοί βάσει των τεχνικών συστημάτων περιφερειακής ενίσχυσης και των Διαρθρωτικών Ταμείων θα πρέπει να υιοθετηθούν έγκαιρα ώστε να τεθούν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2000.

Βρυξέλλες, 19 Νοεμβρίου 1998.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Manfred DAMMEYER